

Metodologia de l'anàlisi política

2013/2014

Codi: 101104

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OB	2	A

Professor de contacte

Nom: Robert Liñeira Sanchez

Correu electrònic: Robert.Lineira@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No és necessari cap prerequisit.

Objectius

El curs pretén ser una introducció a totes les etapes de la recerca en ciència política. El propòsit fonamental és facilitar les eines perquè l'alumne sigui capaç tant de produir coneixement a través de recerques originals, com d'avaluar críticament recerques d'interès polític d'altres autors. Així, el curs toca tots els aspectes necessaris per comprendre la lògica de la recerca politològica: les diferents maneres de produir coneixement, la formulació de preguntes i de respostes temptatives, el tractament dels conceptes, la recollida de dades i la seva anàlisi.

Els objectius principals dels curs són:

1. Ser capaç de dissenyar una recerca que produeixi coneixement nou.
2. Ser capaç de transformar els conceptes en variables de manera vàlida i fiable.
3. Ser capaç d'aplicar les eines estadístiques adequades per variables nominals i per variables numèriques, saber-les utilitzar i saber-les interpretar.
4. Ser capaç d'aplicar la noció de control a les recerques, i comprendre les implicacions que la introducció d'una variable de control té sobre les relacions originals.

Competències

- Ciència política i gestió pública
- Aplicar les diferents tècniques d'anàlisi del comportament i actors polítics a casos reals de l'esfera política interna i internacional.
- Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que es comprèn la lògica de l'anàlisi científica aplicada a les ciències polítiques.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.
- Utilitzar els fonaments metodològics en les ciències polítiques.

- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
2. Demostrar que es comprèn la lògica de l'anàlisi científica aplicada a les ciències polítiques.
3. Dissenyar i planificar una recerca en l'àmbit de la ciència política.
4. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
5. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
6. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
7. Treballar autònomament.
8. Utilitzar els fonaments metodològics en les ciències polítiques.
9. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.
10. Utilitzar una base de dades polítiques fent servir en cada cas les tècniques bàsiques apropiades de l'estadística descriptiva.
11. Valorar críticament l'ús de l'instrumental analític per a la validació de les hipòtesis plantejades.
12. Valorar críticament l'ús dels mètodes inductiu, deductiu i comparatiu.

Continguts

1. La pregunta de recerca

La pregunta d'investigació: què? qui? com? per què?

Les respostes temptatives: la revisió de la literatura i l'elaboració del marc teòric

Les hipòtesis

2. Ús i mesura dels conceptes

Què volem dir quan parlem de... La importància dels conceptes

Categoritzacions, tipologies i tipus ideals

Estructura dels conceptes i tipus de definicions

Dels conceptes a les variables: el procés d'operacionalització

Nivells de mesura i tipus de variables

Error de mesura: validesa i fiabilitat

3. Anàlisi descriptiva univariant

La descripció estadística

Mesures de centralitat

Mesures de dispersió

Probabilitat

Combinatòria

Representacions gràfiques

4. El control de les explicacions alternatives i el disseny de la recerca

Què ha de contenir una explicació?

La causalitat: variables independents i variables dependents

Mètodes de control: experiments i observacions (mètodes estadístic, comparat i estudis de cas)

Dissenys longitudinals i transversals

5. La generació i recollida de dades

Veure, llegir i preguntar: observació participant, ús de documents i entrevistes

L'entrevista qualitativa: entrevistes estructurades, semiestructurades i no estructurades

L'entrevista estandarditzada: el qüestionari

L'organització de les dades: unitats, variables i observacions

Fonts de dades per a l'anàlisi política

6. Mostreig i inferència

Població i mostra

Representativitat i capacitat de generalització

Error de mostreig i nivell de confiança

Mida de la mostra

La inferència estadística

Nivell de significació

Tipus de mostreig

Ponderació

7. Relacions entre variables categòriques

Relacions entre variables i verificació d'hipòtesis: anàlisi bivariant i multivariant

Taules de contingència: cel·les, columnes, files i marginals

Tipus de taules: percentatges total, fil·la i columna

Com interpretar les taules?

Mesures del grau d'associació entre variables

Contrast d'hipòtesis: la prova de khi quadrat (χ^2)

8. Relacions entre variables cardinals

Gràfiques de dispersió

Diferències de mitjanes

Contrast d'hipòtesis: la prova t

L'anàlisi de la variància

9. Introducció a l'anàlisi multivariant

Relacions espúries, additives, intermediades i condicionades

Les taules de contingència controlades

Contrast d'hipòtesis

Metodologia

Per assolir-ho, el pla docent inclou dos tipus de sessions: teòriques i pràctiques. Totes les sessions aniran destinades a l'assimilació dels continguts de l'assignatura que s'hauran de demostrar en una prova final. Les sessions de treball dels alumnes aniran destinades a l'elaboració d'un paper que utilitzi les tècniques de recollida i anàlisi de dades contemplades durant el curs. En aquest sentit, s'utilitzaran els programaris Excel i DeduceR per tal que l'alumnat es familiaritzi en el seu ús i l'utilitzi per les diferents anàlisis que s'hauran de realitzar al llarg de tot el curs acadèmic així com en el tema que han d'investigar.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	60	2,4	1, 2, 3, 8, 11, 12
Presentació de Treballs	15	0,6	1, 2, 3, 5, 6, 7, 11
Pràctiques a l'aula d'informàtica	30	1,2	8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories de suport a la realització del treball	30	1,2	2, 3, 8, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs	60	2,4	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Estudi	60	2,4	1, 5, 6, 7, 8, 10, 12
Lectura	30	1,2	2, 5, 6, 7, 9, 12

Avaluació

1. Exàmens (50% de la nota final), en les dates que fixi la facultat (al gener i al juny).

2. Pràctiques (50% de la nota final). Dintre de l'apartat de les pràctiques s'inclou:

- Proves individuals que es realitzaran a l'aula d'informàtica i d'altres proves destinades a comprovar l'assoliment dels coneixements (30% de la nota final). Al cap de l'any es faran entre 6 i 8 pràctiques individuals.

- Realització d'un paper en el que s'utilitzen les eines utilitzades al llarg del curs i que es realitzarà de forma individual i que es lliurarà en una data anunciada prèviament pel professor (20% de la nota).

Consideracions importants:

1. Aquesta és una assignatura que pel seu contingut i avaluació s'ha de realitzar i seguir de forma presencial. Per això, per tenir dret a ser avaluat cal tant haver lliurat el paper i (com a mínim) un 70% de les pràctiques, com haver-se presentat als exàmens.
Lliurar una pràctica implica haver assistit a la sessió corresponent i entregar-la personalment.
No s'acceptaran pràctiques fora de termini.
3. Per aprovar l'assignatura cal aprovar (amb un mínim d'un 5) tant la part pràctica i cadascun dels dos exàmens.
 - Si es suspèn alguna d'aquestes tres parts només es podrà aprovar l'assignatura si s'ha obtingut un mínim d'un 4 en una d'elles, i s'han aprovat les altres dues.
1. Qualsevol detecció d'una pràctica, paper o examen copiat comportarà directament la pèrdua del dret a l'avaluació així com un suspès en el global de l'assignatura, sense cap dret a la prova de compensació.

PROVES DE COMPENSACIÓ

- Aquells que hagin seguit el curs (veure punt 1), però no hagin superat o la part pràctica o 1 dels exàmens que es realitzaran, tenen dret a una prova de compensació.
- La prova de compensació intenta comprovar si l'alumnat ha assolit els coneixements mínims necessaris per superar aquesta matèria. El resultat d'aquesta prova serà "Apte"/"No apte". En el cas de ser "apte", aquesta prova computarà com un 5 en la nota final. En el cas de ser "no apte" comportarà la no superació de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examens final	50% de la qualificació final	3	0,12	2, 5, 6, 7, 9
Pràctiques	30% de la qualificació global	12	0,48	2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11
Treball	20% de la qualificació global	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Lectures obligatòries

El manual de referència de l'assignatura és:

Eva Anduiza, Ismael Crespo, i Mónica Méndez. 2009. Metodología de la ciencia política. 2ª edición revisada. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

A banda del manual, a reprografia trobareu un dossier amb lectures complementàries i obligatòries.

Lectures complementàries

Les altres obres de referència es poden dividir en lectures metodològiques i lectures tècnico-estadístiques.

Bibliografia metodològica:

Corbetta, Piergiorgio. 2003. Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill.

Manheim, Jarol B. i Richard C. Reich. 1986. Análisis político empírico. Métodos de investigación en ciencia política. Madrid: Alianza.

Pollock III, Philip H. 2005. The Essentials of Political Analysis. Washington: CQ Press.

Bibliografia tècnico-estadística:

Farré, Mercè. 2005. Estadística: un curs introductori per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 1. Descriptiva i exploratòria univariant. Bellaterra (Cerdanyola): Servei de Publicacions UAB.

Bardina, Xavier, Mercè Farré i Pedro López-Roldán. Estadística: un curs introductori per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 2. Descriptiva i exploratòria bivariant. Introducció a la inferència. Bellaterra (Cerdanyola): Servei de Publicacions UAB.